

Samgöngu- og sveitarstjórnarráðuneytið
Sölvhólsögötu 7
101 Reykjavík

Norðurlandi vestra, 23. júlí 2021

Umsögn; Grænbók um samgöngur, mál í Samráðsgátt stjórnvalda nr. 142/2021.

Vísað er til tilkynningar í samráðsgátt stjórnvalda dags. 6. júlí sl., þar sem óskað er eftir umsögnum drög að grænbók um samgöngumál með umsagnarfresti til 10. ágúst.

Stjórn Samtaka sveitarfélaga á Norðurlandi vestra (SSNV) fagnar þeirri vinnu sem fram hefur farið hvað stefnumótun samgöngumála varðar. Ljóst er að verkefnin eru ærin og því mikilvægt að grunnvinnan sé vönduð og samráð sé sem víðtækast.

Stjórn gerir eftirfarandi athugasemdir við einstaka liði áætlunarinnar:

Samhæfing áætlana og stöðumat

Fagna ber aukinni áherslu ráðuneytisins á samhæfingu áætlana ráðuneytisins sem og annarra áætlana. Stjórn SSVN vill leggja áherslu á að samhæfingin nái einnig til samgönguáætlana sem liggja fyrir í vel flestum landshlutum þ.m.t. á starfssvæði samtakanna¹. Í Samgöngu- og innviðaáætlun Norðurlands vestra endurspeglast þær áherslur sem heimamenn hafa sammælstu um og brýnt er að teknar séu til greina við forgangsröðun verkefna. Í þeim felst jafnframt stöðumat heimamanna sem einnig er mikilvægt að komi fram í vinnu við stefnumótun í málaflokknum. Sóknaráætlanir landshlutanna innihalda jafnframt mikilvægar upplýsingar um stöðu landshlutanna sem mikilvægt er að teknar verði inn í vinnu við samgönguáætlanir hverju sinni².

Þróun innanlands

Ekki er ástæða til að fjalla um alla þá þætti sem fram koma í kaflanum um þróun innanlands. Nær allir þeirra eru mikilvægir íbúum á Norðurlandi vestra líkt og annarsstaðar á landinu. Þó er vert að leggja sérstaka áherslu á eftirfarandi þætti sem þar koma fram:

- Mikilvægt er að mæta uppsafnaðri viðhalds- og fjárfestingarþörf í vegakerfinu og er Norðurland vestra þar engin undantekning. Hlutfall malarvega er þar einna hæst á landinu með tilheyrandi áhrifum á umferðaröryggi og búsetuskilyrði almennt.
- Tekið er undir sterkt ákall um aukna vetrarþjónustu. Sérstaklega á þetta við um skólaaksturs- og ferðamannaleiðir. Hvað varðar vetrarþjónustu er mikilvægt að breytt sé áralangri framkvæmd Vegagerðarinnar, sem virðist ekki hafa sterka stoð í lögum eða reglugerð, um að helmingamokstur á móti sveitarfélögum endi við

¹ Samgöngu og innviðaáætlun Norðurlands vestra: <https://bit.ly/36NbFej>

² Sóknaráætlun Norðurlands vestra: <https://bit.ly/3wSUenh>

Þriðja síðasta býli frá vegarenda. Þetta er ekki í samræmi við jafnræðisreglu eða byggðaáherslur stjórnvalda. Þjónustan ætti að sjálfsgöðu að gilda alla leið að síðasta býli þar sem búið er.

- Hvað flugvelli varðar er vakin sérstök athygli á mikilvægi enduruppbyggingar Alexandersflugvallar í Skagafirði sem og viðhalds Blönduósflugvallar til að íbúar landshlutans megi sitja við sama borð og aðrir með tilliti til aðgengis að heilbrigðisþjónustu í neyðartilfellum. Vísað er í því sambandi til greiningar á stöðu heilbrigðisþjónustu á Norðurlandi vestra þar sem fram kemur að sólarhrings aðgengi íbúa landshlutans að skurðstofu er það versta á landinu³. Flugsamgöngur eru því lykiltríði til að bæta það ójafnræði sem íbúar landshlutans búa við. Jafnframt er lögð áhersla á áframhaldandi uppbyggingu Akureyrarflugvallar sem alþjóðaflugvallar.
- Tekið er undir mikilvægi eflingar almenningsgangna á landsbyggðinni. Vísað er til nýlegrar greiningar á fýsileika almenningsgangna á Norðurlandi vestra hvað það varðar⁴.

Lykilviðfangsefni næstu ára

Hvað lykilviðfangsefni næstu ára á Norðurlandi vestra varðar er vísað til Samgöngu og innviðaáætlunar landshlutans. Vert er að taka fram að nú er að störfum starfshópur með fulltrúum allra sveitarfélaga á starfssvæði samtakanna sem hefur það hlutverk að endurskoða gildandi áætlun.

Í upptalningu á lykilviðfangsefnum næstu ára eru mörg afar viðamikil mál undir. Brýnt er að kostnaðargreina þau og forgangsraða þeim í samráði við heimamenn á hverju svæði.

Lokaorð

Stjórn SSNV ítrekar mikilvægi þeirrar vinnu sem nú stendur yfir við endurskoðun samgönguáætlunar. Hún vill að síðustu leggja áherslu á að bæði ný- og viðhaldsframkvæmdum í landshlutanum verði fjölgað stórlega á komandi árum.

Stjórn SSNV áskilur sér rétt til að veita umsögn um málið á seinni stigum og lýsir sig jafnframt tilbúna til samtals við samgöngu- og sveitarstjórnarráðuneytið vegna málsins.

F. h. Samtaka sveitarfélaga á Norðurlandi vestra,

Unnur Valborg Hilmarsdóttir,
framkvæmdastjóri.

³ Heilbrigðisþjónusta á Norðurlandi vestra, úttekt á helstu þáttum: <https://bit.ly/3wSevJI>

⁴ Almenningsgangur á Norðurlandi vestra, fýsileikakönnun: <https://bit.ly/3kxtGFI>